

DOLNOLUTYŇSKÉ NOVINY

listopad 2015

Zpravodaj Obecního úřadu a Osvětové besedy obce Dolní Lutyně

ZDARMA

Je za námi rok od voleb

V listopadu uplynul rok od komunálních voleb, které svým výsledkem nezměnily investiční záměry obce. Určitě největším dílem právě končícího roku je stavba kanalizace ve Věřňovicích. Nemá smysl vracet se k detailům a problémům, které každodenně tuto stavbu provázely a které byly ve spolupráci s občany řešeny. 6. listopadu, v době určené dotačními podmínkami, byla stavba předána obci.

Celá investiční akce však není ukončena. Kromě drobných stavebních úprav nastane od jara doba, kdy začne stavba jednotlivých přípojek a faktický zkušební provoz kanalizačního řádu zakončený kolaudací. Samozřejmě nelze pominout i věc velmi nepopulární, jakou je stočné. Není však cílem tohoto článku zabývat se touto otázkou, protože zavedení stočného je podmíněno celou řadou podmínek, které stanoví příslušné právní předpisy a ty musí být předem splněny.

V neposlední řadě občané Věřňovic nejsou jediní, kdo produkují odpadní vody a vypouštějí je do různých „kanalizačních“ stok. Všechny tyto okolnosti musí zastupitelstvo vzít na zřetel. Cílem tohoto článku je vyjádření díky všem občanům Věřňovic, kteří,

a jen oni, doopravdy pocítili všechny nepříjemné stránky budování kanalizace. Jen oni vědí, kolik prachu, bláta, náhradních přístupových cest a rizik museli snést. Občanům z ulice Dolní a přilehlých přístupových cest patří toto poděkování dvojnásobně.

Stavba kanalizace ve Věřňovicích však neukončila snahu obce o zákonnou likvidaci odpadních vod. Rada obce i investiční komise už byla seznámena se studií odkanalizování dostupných částí zástavby obce, tj. středu obce, Neradu, Zbytek. Studie samotná je začátkem projekčních i realizačních prací. Stavba kanalizace ve Věřňovicích ukázala náročnost celé akce ve všech ohledech. Jak po stránce majetkové, pozemkové,

stavební i finanční. Bez možnosti dotace není reálné takovéto velké stavby realizovat, pomineme-li těžké a dlouhodobé zadlužení obce.

Pro Věřňovice se dotace povedla, věříme, že se povede i pro zbytek obce. Zatím jsme na samotném začátku. Polevit ale nelze, čas pro poskytování dotací se krátí. Závěrem chci poznamenat, že velké stavby nijak nesmí omezit plánované záměry ostatních investičních akcí. Vzpomenu namátkou letošní výměnu oken v celé budově bývalé základní školy v Neradě, výstavbu parkovací plochy před touto budovou nebo zahájení dlouho připravované stavby chodníku na Zbytých...

Blíží se doba adventu a Vánoc. Věříme, že to bude doba klidná, která kromě tradičních radostí přinese nám všem i novou sílu pro realizaci všech cílů, které si obec před sebe staví.

Jan Fismol, místostarosta

Hřbitov – pietní místo, nebo skládka?

Předem se omlouvám všem slušným lidem, kteří při návštěvě hřbitova odkládají nepotřebné věci z hrobů do kontejneru nebo odpadových košů, případně je odnášejí domů a odkládají do svých popelnic.

Článek se týká těch, kteří si vnitřní prostor hřbitova pletou se skládkou. Jaký obrázek se naskytl všem návštěvníkům našeho hřbitova nedělní odpoledne 1. listopadu, mnohým vyrazilo dech. Na čtyřech místech uvnitř areálu hřbitova se kolem přeplněných odpadových košů a popelnic vršily hromady odpadků. Starými kyticemi počínaje a prázdnými obaly od svíček konče. Kolem procházeli návštěvníci a nevěřícně kroutili hlavami. Bohužel se našli i takoví, kteří před zraky ostatních bez uzardění přihodili další odpad. Že vedle jsou hroby jiných, jim nevadilo. Hlavně, že ten jeho je opečováván!

Nemám v úmyslu moralizovat, jen mne napadlo, zda takový „nepořádník“ i doma, má-li plný koš a nechce se mu s ním k popelnici, začne kuchyňský odpad házet vedle koše na podlahu. Zamrzelo mne vědomí, že mnozí „nepořádníci“ pečlivě uklízejí hroby svých blízkých a bezohledně se chovají k ostatním.

Ano, setkal jsem se tu neděli

i s otázkou: „...a kam mám odpad dávat, když jsou koše a popelnice plné?“. Odpověď je nasnadě. Kontejner za plotem hřbitova je k dispozici. A komu je líto těch pár kroků navíc, nebo nemůže třeba ze zdravotních důvodů, pak by asi neměl být problém odnést prázdné obaly od svíček domů stejným způsobem, jakým dopravil na hřbitov nové.

Fotografie z pondělního rána zachycuje odvoz odpadků z vnitřního areálu hřbitova. Třetina objemu odpadu byla „uložena“ na hromadu u sběrných nádob vedle hrobů! Nečekám, že tento článek zjedná nápravu, ale co

když přece jen. Nebo snad má obec osadit hřbitov kamerovým systémem případně umístit k odpadovým košům fotopasti?

Jan Fismol

K R Á T C E

Kadeřnictví a papírnickví čeká rekonstrukce

V prosinci bude v prostorách vstupu do kadeřnictví a papírnickví v Dolní Lutyni probíhat rekonstrukce. Upozorňujeme občany, že v období dvou víkendů **od pátku 11. do neděle 13. prosince a od 18. do 20. prosince** bude dámské, pánské kadeřnictví a papírnickví **UZAVŘENO**.

Sběrna oprav obuvi a deštníků

V rámci rozšíření služeb pro občany jsme v prodejně papírnickví zavedli sběrnou oprav obuvi a deštníků. Opravy deštníků zajišťuje pan Daniš z Bohumína a opravy obuvi provádí paní Pašková v Karviné. Informace na prodejně nebo na telefonním čísle 731 836 214.

Dovolená lékaře

MUDr. Sikora oznamuje, že **od 28. do 31. 12. 2015** čerpá dovolenou. Zastupuje ho **MUDr. Valicová** na EDĚ Dětmárovice, tel. 591 102 444.

Osvětová beseda v Dolní Lutyni vás zve na

VYPOUŠTĚNÍ BALÓNKŮ S VÁNOČNÍM PŘÁNÍM

Zapojili jsme se do projektu Český Ježíšek a pokusíme se společně překonat rekord v počtu balónků vypuštěných v jeden okamžik.

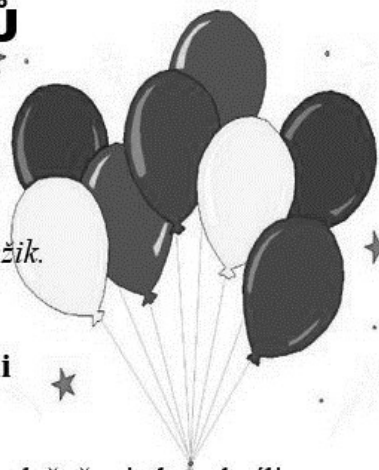
Kdy: pátek 4. prosince 2015

Kde: parkoviště před KD v Dolní Lutyni

V kolik: sraz v 15:00 hod.

Balónky s vánočním přáním k Ježíškovi společně v jednu chvíli vypustíme v 15:15 dle pokynů z rádia Impuls.

Bližší informace vám rádi sdělíme v kanceláři KD, tel. 734 788 717, e-mail: osvetovabeseda@dolnilutyni.org

Motorest TIR nahradila Lutena

V průběhu mnoha měsíců budova bývalého motorestu TIR zdánlivě zela prázdnotou – ale opak byl pravdou. Po rozsáhlé rekonstrukci prostor přibyla v srpnu velká červená cedule s nápisem Restaurace a penzion Lutena a celý objekt začal znovu žít svým životem. Na to, co všechno je jinak, jsme se zeptali PR manažerky Markéty Tesarové. Už teď víme, že nového je toho spousta.

- **Motel TIR – v Dolní Lutyni i okolí notoricky známý. Proč nyní nese objekt jiný název? Co má symbolizovat? A jaká očekávání vkládáte do znovuotevření?**

Bývalý motorest TIR změnil majitele a s ním přišla i nová vize toho, kam by měl směřovat. Přáli bychom si, aby byla restaurace a penzion Lutena místem, kam budou rádi chodit obyvatelé Dolní Lutyně i okolí, místem, které bude „jejich“. Z toho důvodu jsme zvolili název, který bude silně spjatý s naší malou obcí. První písemná zmínka o místě s latinským názvem „Luthina“ pochází už z roku 1305 a až do roku 1946, od kterého se užívá oficiální název Dolní Lutyně, nesla obec mnoho názvů – Luthina, Luthynie Theutonicum, Lutuna, Deutschleithen – název Lutena, jako symbol něčeho tradičního, něčeho „domácího“, se vyloženě nabízelo. A jaká máme očekávání? Zejména taková, že se Lutena stane vyhledávaným místem.

- **Co tedy Lutena nabízí? Jaká je vaše největší výhoda? Na co lákáte nové návštěvníky?**

Především dbáme na vysokou kvalitu služeb a profesionální přístup. Naším cílem je poskytnout prostor, který lze využít mnoha způsoby. Můžete k nám přijet nejen za příjemným posezením na klasickém obědě či večeři, ale spolu s bezproblémovým parkováním nabízíme také ty nejlepší podmínky pro pořádání oslav, svateb, firemních akcí, školení apod. V letních měsících se přímo nabízí využití velké zahrádky i terasy. Pořídili jsme také pohodňové ohřívače, takže pokud nám bude počasí relativně přát, bude možné terasu využívat i krátce z jara a na podzim. V horních patrech Luteny je penzion s 9 pokoji o celkové kapacitě 24 osob, který je spolu s doplňkovými službami skvělou volbou pro obchodní zástupce, partnery, ale i pro sportovní soustředění a skupinky přátel.

- **Zmínili jste restauraci. Můžete nám říct něco bližšího o vaší kuchyni?**

Ano, koncept Luteny dbá na detaily a navození příjemné atmosféry. Gastronomicky vás jistě nezklame klasická kuchyně, ale v moderním pojetí, kde základem je čerstvost všech surovin a také domácí výroba většiny položek v nabídce. Menu nebude stále stejné – změny v jídelním lístku chystáme několikrát do roka.

- **Ještě před otevřením se šušvalo, že budete vařit jen zdravá netučná jídla. Je to pravda?**

V souvislosti se spojením s našimi sportovními centry se může zdát, že se budeme držet jen dietních jídel, není to však pravda. Nepopírám, že máme v nabídce také fitness jídelníček, neznamená to však, že si u nás nepochutná také milovník klasické české kuchyně – můžete si u nás dát marinované krůtí kolínko, líčka, steaky, v menu se objevují také svíčková, gulášek...od listopadu máme novou stálou nabídku, takže vybírat je určitě z čeho. To, že odmítáme připravovat jídla na přepalovaného tuku a nacučná fritovací olejem, je věc druhá.

- **Vaše představa pohostinství je již na první pohled jiná. Nebude pro typické návštěvníky a rodiny s dětmi příliš drahá?**

Naším cílem je dělat dobrou restauraci – a samozřejmě pro lidi. Mysleli jsme na dětské menu, máme nekuřácké prostory...Necílíme však na žádnou konkrétní skupinu lidí. Když k nám zajdete, uvidíte zde jak mladé lidi, tak i důchodce, obchodníky na schůzkách i maminky s dětmi. Velice mile nás také překvapil vysoký zájem o naše týdenní i víkendová menu. Těší nás, že lidem u nás chutná.

- **Hodně lidí by asi zajímala také návratnost projektu – slyšel jsem zvěsti o tom, že se tady nemáte šanci uživit...**

Bohužel kříšťalovou kouli nikdo z nás nevlastní. My v Luteni věříme a jdeme do toho. Máme také velice dobře řešené prostory pro pořádání soukromých oslav a svateb – jsou zcela odděleny od restaurace, disponují vlastním barem, obsluhou, sociálním zázemím, na jaře otevřeme také novou zahrádku s posezením a dětským hřištěm, které bude v době konání akce patřit pouze oslavencům... To všechno jsou věci, které spousta lidí ocení a věříme, že nejen prostory, ale také přístup a široká nabídka ostatních služeb bude tím, co k nám bude zákazníci lákat. Významným faktorem je také strategické místo v průjezdové obci.

Děkujeme za rozhovor.
(red)

Mamo, tato, jsem předškolákem czyli pasowanie na przedszkolaka

Dzień 23 października pozostanie na długo w pamięci dzieci 3 i 4 letnich z „Tęczowego Ogrodu”, Przedszkola w Lutyni Dolnej i ich rodziców.

Tego właśnie dnia odbyła się pierwsza ważna przedszkolna uroczystość – pasowanie na przedszkolaka. Wszystkie dzieci zaprezentowały piękny program artystyczny. Starszaki uroczystie przywitały najmłodszych przedszkolaków występem artystycznym, a następnie Maluszki złożyły uroczystą przysięgę – obiecały: zgodnie bawić się w przedszkolu, przychodzić każdego dnia z uśmiechem, słuchać swoich pań i pomagać koleżankom i kolegom, być dzielnym przedszkolakiem.

Maluszki nie tylko składały przysięgę, ale także przystąpiły do krótkiego testu, w którym wykazały się znajomością podstawowych

wiadomości z najbliższego otoczenia. Następnie Pani dyrektor Alicja Berki dokonała uroczystego pasowania Maluszków na przedszkolaka. Po uroczystym ślubowaniu przyszła pora

na wręczenie dyplomów dla nowych przedszkolaków oraz upominków dla wszystkich dzieci. Po oficjalnej części dzieci i rodzice zasiedli do słodkiego poczęstunku. (ps)

Mladí hasiči chtějí být lepší

Poslední soutěž je za námi, závod požární všestrannosti také a teď už nás čekají jen halové soutěže a Mikulášské uzlování, ale u toho se nenamočíme.

Letošní sezóna byla tak trochu jako na houpačce. Jaro nás vyhouplilo směrem nahoru, podzim zase trochu níž...

Výsledkem je 8. místo v Mládežnické Lize okresu Karviná (MLOK).

Snažili jsme se, ale ostatní týmy taky zdaleka nezhálely. Že není důležité vyhrát, ale zúčastnit se? Za nás tedy NE! Chceme vyhrávat a budeme bojovat!

Na následující sezónu se připravíme ještě lépe. Cítíme, že na to máme, nejsme „slečinky“. Pokud nám chcete pomoci, přijďte za námi. Rádi vás přivítáme. U nás nemusíte umět kopnout do míče, ani umět se prát. Stejně jako hasiči u zásahu, i my musíme táhnout za jeden provaz, držet spolu, jeden bez druhého nejsme nikdo. Na startu je nás připraveno sedm. Každý máme svou úlohu a každá chyba nás stojí cenné sekundy. Navzájem si věříme, jinak to ani nejde. Na každé soutěži máme pouze jediný pokus, a pokud chceme uspět, musí vše klapnout.

Na věku u nás nezáleží, je nám od 5 do 17, všichni jsou si rovni, všichni jsme přece hasiči.

Pokud budete chtít, cestu k nám určitě najdete, a jestli to nevzdáte, uděláme z vás hasiče, stačí jen chtít...

Mladí hasiči z Dolní Lutyně-Střed

Orlovská chirurgie v novém

Nemocnice v Orlové patří díky své blízkosti i dobré dopravní dostupnosti historicky k zařízením, jež dlouhodobě poskytují péči občanům Dolní Lutyň, a to ve všech základních oborech včetně chirurgie.

Doba tzv. spádovosti, která nutila ke směřování pacientů pouze do určitých zdravotnických zařízení, je již pryč a každý pacient má v současné době právo si svobodně zvolit lékaře i zařízení, v němž chce být ošetřen, léčen či operován. V souvislosti se změnami, které nastaly na chirurgickém oddělení a také proto, že Dolní Lutyň patří ke stěžejním oblastem, odkud naši pacienti přicházejí, považují za vhodné a seriózní vás o těchto změnách informovat. Vedení nemocnice s podporou kraje, jakožto zřizovatele nemocnice, dalo zelenou změnám, které nastaly a nadále nastávají.

Oddělení disponuje dostatečným počtem lůžek, a to jak pro léčbu aseptických („čistých – infekce prostých“) onemocnění, tak lůžek pro septická („chirurgická-infekční“) onemocnění. Kritické stavy jsou umístěny na jednotce intenzivní péče či přímo na ARO naší nemocnice.

Od srpna 2015 má oddělení nového primáře, kromě toho došlo k dalším výrazným personálním změnám v týmu chirurgů, a to tak, že oddělení je v tomto okamžiku lékařsky i sestersky plně personálně stabilizováno.

Já osobně přicházím do vedení chirurgie orlovské nemocnice s jasnou představou o jejím dalším směřování a je pravděpodobné, že jako „Dolnolutyňák“ si mě řada občanů může pamatovat z mého předchozího působení, tj. chirurgie ve Starém Bohumíně, kde jsem pracoval více jak 14 let. Mohu říci, že obě oddělení se svým rozsahem, spektrem poskytované péče velice podobají. Orlovská nemocnice je součástí nemocnice v Karviné-Ráji a navíc vytváří jakými společným triumvirát i s nemocnicí v Havířově. Orlovská chirurgie poskytuje péči v rozsáhlém spektru všeobecné chirurgie, úrazové chirurgie. Součástí chirurgického oddělení je i urologie ambu-

lantní i operační s renomovanými urology – Doc. MUDr. Chwajolem, CSc. a MUDr. Byrtusem.

V části polikliniky jsou dvě chirurgické ambulance, z nich jedna funguje v režimu chirurgicko-traumatologické ambulance s nepřetržitým provozem. Druhá chirurgická ambulance slouží specializovaným poradnám a ambulantním

- kýlní, onko-chirurgická a proktologická – prim. MUDr. Skoblej
- cévně-chirurgická – as. MUDr. Placzek
- pro onemocnění prsní žlázy – MUDr. Kouřilová, MUDr. Zajíček
- traumatologická – MUDr. Gaspar
- chirurgická léčba štítné žlázy – MUDr. Sadílková, MUDr. Drastich

Součástí ambulantního traktu je specializovaná ambulance pro léčbu chronických ran a stomická poradna pro pacienty se střevním vývodem (MUDr. Kouřilová Hana, MUDr. Sadílková Eva, s. Malecká). Pokud jde o operativu, v břišní operativě i operativě břišních kýl upřednostňujeme mini invazivní laparoskopické přístupy (více než 95% všech břišních výkonů), vedoucí ke snížení pooperační bolesti i výraznému zkrácení délky pobytu v nemocnici.

Komfortu, kvalitě a bezpečí pro pacienty slouží i zcela nově zrekonstruovaný a kvalitně vybavený operační trakt se šesti operačními sály, nadstandardní laparoskopickou technikou i nástroji, široké spektrum staplerů, jak pro otevřenou, tak i laparoskopickou operativu.

Díky renomované, výborné ortopedické tradici kostní operativy je Orlová nadstandardně vybavená instrumenty i implantáty ke kostním operacím. Bezpečí, kvalitě i urychlení operačních výkonů slouží nově i harmonický skalpel (ultrazvukový skalpel). Aktualizovali jsme spektrum moderních kýlních implantátů, což umožňuje přizpůsobit operační postup u každého pacienta tak, aby bylo zvoleno řešení ideální pro daný případ.

V návaznosti na letitou tradici cév-

ně-chirurgické ambulance máme komplexně zpracovanou konservativní i operační léčbu varixů (křečových žil) dolních končetin.

Při léčení chronických ran a defektů nově používáme rozsáhlé spektrum moderních krycích materiálů na bázi tzv. vlhkého hojení a samozřejmě i hit posledních let a prozatímní vrchol v léčbě ran a defektů, kterým je tzv. VAC tj. léčba podtlakem. V řešení pokročilých stádií hemeroidů upřednostňujeme moderní metody zejména Longovu techniku. Trvalou součástí operačního spektra je operativa štítné žlázy.

U pacientů po operacích pro zhoubný nádor úzce spolupracujeme v návazné onkologické léčbě s komplexním onkologickým centrem Fakultní nemocnice v Ostravě. Řešíme zhoubná i nezhoubná onemocnění prsu včetně operací na sentinelové a podpažních lymfatických uzlinách.

Spolupracujeme s řadou kožních specialistů-dermatologů v regionu, jimž poskytujeme servis při odstraňování rozsáhlejších či podezřelých kožních znamének, operujeme tzv. syndrom karpálního tunelu, to vše i ambulantní cestou.

Na našem oddělení plně přijímáme koncept tzv. bezkrévní medicíny uplatňováním šetrných, mini-invazivních operačních postupů. Oddělení v zájmu komfortu pacientů disponuje zejména dvou, maximálně třílůžkovými pokoji. Všechny pokoje jsou čerstvě vybaveny novými polohovatelnými postelemi a samozřejmě mají k dispozici bezplatné WIFI připojení k internetu.

Provoz chirurgie včetně nepřetržité chirurgické služby zajišťuje tým zkušených a erudovaných lékařů, z nichž má naprostá většina maximální chirurgické atestace a to včetně atestací nadstavbových, včetně aktivní odborné publikační i přednáškové činnosti.

Nápady, připomínky i dotazy můžete adresovat přímo na sekretariát chirurgického oddělení (Masarykova 900, Orlová 735 14) či přímo na mou mailovou adresu skoblej@nspka.cz.

**MUDr. Tomáš Skoblej,
primář chirurgického oddělení**

Čarověníky aneb hromová košťata

Zajímavým přírodním úkazem jsou záhadná rostoucí „hnízda“ ve větvích stromů a keřů. Jsou to čarověníky, lidově nazývané čarodějné metly, hromová košťata, věníky a podobně.

Výraz čarověník je složen ze slova věník, které je zastaralým označením pro trs nebo svazek větviček. První část slova vystihuje jeho neobyčejnost, domnělý nadpřirozený původ, snad i magickou moc. Výrazy stejného obsahu jsou používány v celé řadě jazyků. Například v angličtině „Witches' Broom“, v němčině „Hexenbesen“, v ruštině „vjodmina motla“. K označení čarověníků se používá anglická zkratka WB, nebo německé HB.

Čarověník je shluk znetvořených větví, vyrůstajících na stromech či keřích bez obvyklé pravidelnosti a zákonitosti. Větve vyrůstají z jednoho místa z normálně rostoucích větví a vytváří se na nich velké množství pupenů. Čarověníky mohou být různých velikostí a tvarů, s různou hustotou větví a jejich uspořádáním. Nevyskytují se ovšem pouze na dřevinách, ale hojně i na bylinách, kde vznikají obdobné deformované útvary. Často tak bývá znetvořena i celá rostlina. Z hlediska vzniku můžeme čarověníky rozdělit do dvou skupin.

První skupinu tvoří čarověníky, jejichž původcem jsou houby, viry, fytoplazmy, vyšší rostliny nebo živočichové. Ve všech těchto případech se jedná o růstové anomálie, způsobené životní činností jiných organismů, které na rostlině parazitují a projevem toho je čarověníkové bujení. Je to tedy onemocnění organismu, které znamená jeho genetickou změnu. Tyto čarověníky nejsou životaschopné, a proto nejsou vhodné pro další pěstování.

Druhá skupina zahrnuje čarověníky, které jsou výsledkem somatické pupenové nebo gametické mutace. U této skupiny tedy dochází ke genetické změně a ty lze vegetativně množit (roubováním, řízkováním). Mutace mohou probíhat dvěma směry. Mutace od původního typu do nového stavu se nazývají přímé a od mutantního k původnímu zpětné (reverzní). Zpětné

mutace čarověníků se projevují prorůstáním jednotlivé větve čarověníku, která má vlastnosti původní formy. Příkladem může být jeden z nejpěstovanějších čarověníkových kultivarů smrku *Picea glauca* 'Conica'. K mutacím však velmi často dochází také na samotných čarověnicích. Bohužel část z nich není dlouhodobě životaschopná a po určité době odumírá.

Příkladem životaschopných mohou být mutace již zmiňovaného kultivaru *Picea glauca* 'Conica', který dal vzniknout mnoha zajímavým a dnes již běžně pěstovaným kultivarům: *Picea glauca* 'Alberta Blue', 'Alberta Globe', 'Laurin' atd. Výskyt čarověníků je pro mnoho lidí stejnou záhadou jako čarověníky samé. Jsou lokality, na nichž se na desítkách hektarů nevyskytuje žádný, naproti tomu existují místa, kde jich na ploše jednoho hektaru lze najít desítky až tisíce. Uvádí se, že na čarověníky jsou mnohem bohatší rašeliniště s vlastním prameništěm, nebo porosty nacházející se na podloží kovových rud. V těchto místech je mnohem silnější magnetické pole, což může být příčinou jejich vzniku.

Nemusí to být jen působení magnetického pole, ale schopnost těchto míst přitahovat atmosférickou elektřinu – blesky, kdy proti blesku z atmosféry „vyletí“ blesk ze země, aby se níže nad zemí setkaly v jednom ohromném třesku. V okolí takového výboje dochází ke vzniku intenzivního elektrického pole, uvolnění tepla a dalším fyzikálním jevům, které mohou na rostliny působit silným mutačním účinkem. Vliv elektrického pole na vznik čarověníků je možné dokladovat i častým výskytem čarověníků v okolí elektrických vedení. Obecně se tedy dá říci, že čarověníky se nejvíce vyskytují na lokalitách, které jsou pro daný druh v nějakém ohledu extrémní.

Čarověníky jsou v dnešní době velmi oblíbené, mnoho těchto zajímavých přírodních kultivarů pochází od českých sběratelů, ale přichází sem i ze zahraničí. Použití čarověníků v zahradních kompozicích je velmi široké.

Hodí se do malých i velkých zahrad, na nichž vždy tvoří detail. Můžeme je použít do předzahrádek, skalek, vřesovišť, k jezírkům, k osázení okrasných koryt či jako podrost pod velké stromy společně se zajímavými trvalkami. V malých kompozicích vytváří dominanty, které se doplňují o drobné, nejčastěji horské květiny. Vytvářejí scénérie malých krajinek.

Nejoblíbenější jsou čarověníky jehličnatých dřevin, které se pěstují stejně jako běžné druhy, nejsou zpravidla nějak choulostivé. Existuje několik pravidel. Bílé a zlatě panašované jehličnany jsou díky nízkému obsahu chlorofylu citlivé na popálení sluncem a namrznutí, a proto je nutné je vysazovat do chráněných poloh. Naopak sivé a namodralé kultivary se považují všeobecně za odolnější.

Chcete-li si najít a pojmenovat svůj vlastní čarověník, je třeba chodit po lese a dobře se rozhlížet, nejlépe dalekohledem, abyste nějakého krasavce nepřehlédli. Pokud třeba po 30 km procházce lesem nic nenajdete, nevěste hlavu, příště se to třeba povede. Čarověníky lze najít na stromě ve výšce 2 metrů, ale bohužel většinou se vyskytují na velkých stromech, někdy až úplně na jejich vrcholcích nebo na větví daleko od kmene. Rouby se odebírají většinou v únoru, což má výhodu v tom, že vás v této době nebudou rozptylovat medvědi, kteří mají zimní spánek.

Nevýhodou je to, že na mokré, namrzlý nebo sněhem pokrytý strom se trochu hůř leze. V dnešní době však není problém si za pár korun pořídit vybavení k lezení na stromy. Před sběrem je vhodné uzavřít nějaké úrazové pojištění a nechodit na rouby sami, ale vzít sebou někoho, kdo alespoň trochu zvládá první pomoc. Pokud je však čarověník výše jak 20 m, tak ho nejspíš nebudete potřebovat.

Více se dozvíte v knize Miroslava Kostelníčka - Čarověníky v naší zahradě nebo můžete navštívit jeho zahradu v Jalubí. V našem okolí pak známé pěstitele, např. Miniarboretum u Holubů ve Staříči, nebo pana Slámu v Ostravě.

VZPOMÍNKY

*Kdo Tě znal,
ten si vzpomene,
kdo Tě měl rád,
ten nikdy nezapomene.*

Dne 9. listopadu 2015 jsme vzpomněli 1. smutné výročí úmrtí pana

Bedřicha PULCERA.

S láskou a úctou vzpomíná manželka, syn Jiří a vnuk Martin.

*Kdo Tě znal,
ten si vzpomene,
kdo Tě měl rád,
nikdy nezapomene.*

Dne 12. listopadu 2015 jsme si připomněli 10. smutné výročí, kdy nás navždy opustil náš milovaný manžel, tatínek a dědeček,

pan **Josef WRUBEL.**

S láskou vzpomínají manželka Krystyna, dcera Eva, zeť Jaromír a vnučka Aneta s rodinou.

*Płyną lata...
lecz pamięć o Tobie
wciąż żyje i do serc
naszych powraca.*

Dnia 12. 11. minęła 1 rocznica śmierci naszego drogiego ojca, teścia, dziadka, pradziadka i brata

šp. **Mirosława WAJDY**

oraz 25. 12. minie 6 rocznica śmierci naszej kochanej mamy, babci i prababci

šp. **Wandy WAJDOWEJ z Wierznówic.**

Z miłością wspominają córki z rodinami. Dziękujemy za chwilę wspomnień.

Dne 24. listopadu 2015 uplyne 5 let od úmrtí paní

Marie SWIENCZYKOVÉ z Rychvaldu

a zároveň 2. prosince 2015 vzpomene 7. smutné výročí úmrtí paní

Daniely ADAMČÍKOVÉ z Dolní Lutyně.

S láskou vzpomínají vnučka Iveta s rodinou, vnuk Aleš s rodinou, Ivo a Zdeňka a celá velká rodina.

VÝROČÍ

V měsíci říjnu oslavili naši spoluobčané:

85 let Marie Kwiatkovská
80 let Josef Vodák
Lygia Banszelová

Oslavencům gratulujeme a přejeme hlavně hodně zdraví, spokojenosti a osobní pohody do dalších let.

Krásné výročí **diamantové svatby** (tj. 60 let společného života) oslavili dne **22. října 2015**

manželé Alois a Daneta Nierychlovi z Věřňovic.

Gratulujeme a přejeme hlavně hodně zdraví a pohodu dalších společně prožitých let.

ROZLOUČILI JSME SE

Rozloučili jsme se s našimi občany:

Emilie Ligocká, Ladislav Svoboda, Jaroslav Jurák, Jan Šmíd, Petr Staníček, Alois Hlavinka

Všem pozůstalým vyjadřujeme upřímnou soustrast.

KRÁTCE

Pracovní doba OÚ během vánočních svátků

Upozorňujeme tímto občany, že Obecní úřad v Dolní Lutyni bude dne 31. prosince 2015 (čtvrtek) zcela uzavřen. V době od 28. prosince do 31. prosince nebude z provozních důvodů pro veřejnost fungovat stavební úřad. Přejeme příjemné prožití vánočních svátků a v novém roce 2016 pevné zdraví.

Změna pracovní doby

Oznámení o změně pracovní doby Osvětové besedy a knihovny v Dolní Lutyni mezi vánočními svátky.

KULTURNÍ DŮM (bude uzavřen)

od pondělí 21. do pátku 31. prosince

KNIHOVNA (bude uzavřena)

od čtvrtku 17. do pátku 31. prosince

Osvětová beseda v Dolní Lutyni vás zve na Mikulášský program pro děti

Kačenka to s dětmi a čerty umí aneb Mikulášská nadílka

Pro děti bude připraven dvouhodinový zábavný program se sladkými odměnami, v závěru přijde Mikuláš.

Kdy: pátek 4. prosince 2015 v 15:30

Kde: sál KD v Dolní Lutyni

Vstupné 30 Kč/osoba

Více informací a rezervace

tel: 734 788 717

email: osvetovabeseda@dolnilutyne.org

osobně v kanceláři KD

NUTNÁ REZERVACE

Fotbalisté uzavřeli nevydařený podzim

Debaklem na půdě Petřvaldu na Moravě zakončili fotbalisté Sokola podzimní část v I. A třídě. Ze 13 zápasů získali 10 bodů za tři vítězství a jednu remízu. Devětkrát nebodovali.

Sokol Dolní Lutyně – Sokol Hrabová 2:1 (0:1)

Domáci byli aktivní, ale v přechodové fázi nakupili hodně nepřesností. Do šancí se ale nikdo moc nedostával, domácí vinou vlastních chyb, Hrabová zase absencí iniciativy. Před odchodem do šaten měli větší důvod k úsměvu Ostravané, protože dali minutu před pauzou gól.

Svěřenci trenéra Jiřího Skály do druhé půle vpadli s vervou a brzy se dočkali penalty za faul na Nitku, jehož protihráč v gólové pozici odstrčil rukama. Klemiš penaltu proměnil a byla to zároveň vůbec první penalta, která se letos ve prospěch Lutyně pískala. Vyrovnání nalilo domácím čerstvou krev do žil. Tlačili, byli lepší, drali se do koncovky. Na hráčích byla vidět velká snaha a odhodlání. V 77. minutě hodil Pěgřim balon z autového vhazování k Witovi a ten krásně přes hlavu vystříhl nůžky. Trefil tyč. Brzy ale rozhodující branka přeci jen přišla. Wita si vyměnil balon s Pěgřimem, nahrál mu do jasné pozice a Pěgřim zaznamenal vítězný gól.

Branky: 55. z pen. Klemiš, 82. Pěgřim

Baník Albrechtice – Sokol Dolní Lutyně 3:0 (1:0)

Albrechtice v utkání důležitém pro oba týmy dokázaly svému soupeři odskočit a v tabulce se začlenily do klidného středu. Na hráčích byla znát velká chuť uspět.

Lepší ale byli z počátku překvapivě hráči Sokola a mohli jít dokonce do vedení, když Wita zahodil dvě tutovky. Poprvé míč sám před gólmánem špatně trefil, podruhé mířil vedle. Nyní se ukazuje, jak moc chybí mužstvu Sokola kanonýr Macháček. „**Dokázal dát**

patnáct branek za sezonu. Chybí nám,“ řekl trenér Dolní Lutyně Jiří Skála. Pro toto utkání mu ale také významně chyběl Jantoš, který nepřišel na zápas.

Albrechtice nasměroval ke třem bodům zkušený Dorozlo. Pět minut před přestávkou napálil odražený balon Šajerovi do sítě. Wojtyna z pokutového kopu upravil skóre z derby do konečné podoby.

Sokol Dolní Lutyně – SK Brušperk 1:1 (1:0)

V rámci záchranářských prací získali fotbalisté Sokola v utkání s celkem Brušperku aspoň bod. Domácím scházelo z hráčů základu hned čtyři borci: Macháček, Ochodek, Wita a Pěgřim, čímž se trenéru Skálovi kompletně rozpadl útok.

„**Tohle nás vlastně provází celý podzim. Pokaždé nám někdo ze sestavy vypadne, nehrajeme kompletní, na postech absentujících hráčů musí zaskakovat kluci, co tam v životě nehráli. Je to těžké,**“ řekl rezignovaně trenér Jiří Skála.

Domáci se však chopili iniciativy a hráli odvážně. Výsledkem jejich snahy byl Chybiorzův gól hlavou, který vyhrál osobní souboj s brušperskými stopery. Zápas to byl rozehraný skvěle, škoda, že nepřidali druhý gól.

Hosté se však nehodlali s nepříznivým stavem spokojit. Po akci Červenky dokonce trefili břevno. Druhá půle začala příležitostí agilního Chybiorze, který při neúčasti výše zmíněných hráčů dostal šanci v útoku Sokola a určitě byl vidět. V 52. minutě ustál souboj s protihráči a vystřelil, jenže trefil rovněž břevno.

Domáci to za pět minut mrzelo ještě víc, protože zkušený Kornak

srovnal na 1:1. „**Po naší velké chybě, protože jsme nezdvojili soupeře. Pořád jsem na to upozorňoval, ale podobné hrubky stále opakujeme a stojí nás to body,**“ mračil se Skála.

Branka: 15. Chybiorz.

TJ Petřvald na Moravě – Sokol Dolní Lutyně 5:0 (2:0)

Nevydařenou podzimní část v I. A třídě zakončili naši fotbalisté debaklem na půdě Petřvaldu na Moravě. Zápas rozjeli výborně, ale o to hůře skončili. Kdyby v poločase panoval přesně opačný stav, než panoval, tak se nemohl nikdo divit.

„**Jenom Pěgřim mohl dát hattrick. Vypracovali jsme si opravdu skvělé šance, které se ale musí proměňovat,**“ řekl trenér Jiří Skála.

Pěgřim mohl v 17. minutě otevřít skóre. Běžel sám na brankáře, ale netrefil. O sedm minut později mu nahrál do další gólovky Twrdý, výsledek byl stejný. Domáci pak po snad první pořádné akci skórovali, když se zadáci hostů jen dívali, jak Prudký doráží do sítě Šajerem vyraženou střelou M. Jaroše. Aby toho nebylo málo, po dalším nedůrazu ve vápně dotlačil Hýl balon do sítě stehnem.

Odpovědět mohl Pěgřim, jemuž přihrál technik Ochodek před bránu, ale Pěgřim selhal i ve třetí velké šanci. Domáci téměř nemohli uvěřit, že po takovém průběhu vedou 2:0 oni a ne hosté.

Navíc se brzy po přímém kopu trefil Augustýnek. Zeď před Šajerem se rozestoupila a brankář hostů už nestačil v započatém pohybu na střelu adekvátně reagovat. Pak se do další šance dostal opět Pěgřim, zase běžel sám na bránu, ale když se znovu netrefil, zápas se už jen dohrál. **(red)**